

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.5.16.2016.MO

**Pan Jacek Przesmycki
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
„Jedynka” w Białymstoku**

Na podstawie art. 122 oraz 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- 1) Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista (leg. sł. nr 22/2015),
- 2) Małgorzata Osipowicz – główny specjalista (leg. sł. nr 21/2015)

w dniach 29 i 30 września 2016 r. przeprowadzili kontrolę w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku (zwanej dalej: POW „Jedynka”, Placówką), w zakresie działalności placówki opiekuńczo-wychowawczej w okresie od 26 kwietnia 2016 r. do dnia kontroli (upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2016, znak PS.I.431.5.16.2016.MO, z dnia 26 września 2016 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez p. Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku).

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) ustalenia dokonane w trakcie kontroli opisuje się w wystąpieniu pokontrolnym.

Wykonywanie zadań przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Jedynka” w Białymstoku w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali p. Jacek Przesmycki – Dyrektor POW „Jedynka” w Białymstoku oraz p. Marzena Skłodowska – pracownik socjalny.

Kontrolę wpisano do książki kontroli Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku pod pozycją numer 70.

Oceny skontrolowanej działalności dokonano na podstawie następujących ustaleń:

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka” w Białymstoku funkcjonuje na podstawie decyzji z dnia 09.07.2010 r., znak PS.V.KL.90145/4/2010 oraz decyzji z dnia 03.01.2013 r., znak PS.I-9423.25.2012.MO, Wojewody Podlaskiego zezwalającej Miastu Białystok na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, na czas nieokreślony, w której może przebywać 30 dzieci. Pismem z dnia 22.09.2016 r. Dyrektor POW „Jedynka” poinformował Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku o zatwierdzeniu Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku, zgodnie z którym Placówka realizuje zadania przewidziane dla placówki interwencyjnej i socjalizacyjnej. W *Rejestrze placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych*, prowadzonym przez Wojewodę Podlaskiego, dokonano stosownego wpisu pismem z dnia 28.09.2016 r., PS-I.9420.2.3.2016.MO.

Organizację Placówki określają, wydane m.in. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) Statut Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku przyjęty Uchwałą Nr XIX/276/16 Rady Miasta Białystok z dnia 29 lutego 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zmiany nazwy Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka”

w Białymstoku i nadania statutu Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Jedynka" w Białymstoku.

- 2) Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 767/16 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 5 sierpnia 2016 r.

Do Regulaminu dołączono m. in. załączniki tj.:

- *Szczegółowa organizacja POW „Jedynka”* - Zał. Nr 2,
- *Zadania i obowiązki pracowników POW „Jedynka”* - Zał. Nr 3,
- *Zasady przyjmowania, pobytu i powrotu do rodziny w POW „Jedynka”* - Zał. Nr 4,
- *Regulamin przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania tzw. „kieszonkowego”* - Zał. Nr 5,
- *Procedury urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej* - Zał. Nr 6.

Zarówno Regulamin Organizacyjny, jak m. in. *Zasady przyjmowania, pobytu i powrotu do rodziny w POW „Jedynka”, Procedury urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej* zawierają zapisy niezgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, np.:

- z zapisów Regulaminu Organizacyjnego wynika, że cyt. „w POW „Jedynka” funkcjonują rodziny bliskie dzieciom, które są związane z Placówką na zasadach wolontariatu, wspierając ją w procesie wychowania i w zakresie życia rodzinnego” (§ 15), zgodnie z art. 99 ust. 4 ww. ustawy przy zapewnieniu opieki lub wychowania nad dzieckiem przebywającym w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań placówki można korzystać z pomocy wolontariuszy;
- w § 5 załącznika Nr 4 opisano sytuacje, kiedy następuje powrót dziecka do rodziny (okresowo na podstawie wniosku zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i gdy sąd przychyli się do tego wniosku i w przypadku orzeczenia sądu o zakończeniu pobytu dziecka w placówce), co nie wynika z obowiązującego stanu prawnego;
- *Procedury urlopowania* regulują zasady pobytu dzieci poza Placówką u rodziców, opiekunów prawnych, innych osób spokrewnionych, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub kandydatów do przysposobienia dziecka (§ 10 ust. 3). Określają również m. in. dokumenty (§ 5) jakie należy dołączyć do wniosku o urlopowanie (§ 4). Stwierdzono, że w ww. dokumentach zawarto zapisy dopuszczające umożliwienie kontaktu dziecka z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, co jest niezgodne z art. 93 ust. 4 pkt 3 ustawy (placówka opiekuńczo-wychowawcza umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej).

Ponadto w Regulaminie Organizacyjnym stosowane jest nazewnictwo, np. indywidualny plan pomocy, rodziny zaprzyjaźnione (Zał. Nr 3 § 2 pkt 5 i 7), niewynikające z ww. przepisu prawa.

akta kontroli str. 47-62

W Placówce, obowiązują dodatkowo wewnętrzne procedury regulujące m. in. obowiązki wychowawcy, plan dnia powszedniego i wolnego od nauki szkolnej, urlopowania dzieci, postępowanie z dzieckiem będącym pod wpływem alkoholu, narkotyków, wymagającym pomocy chirurgicznej czy procedura przyjęcia dziecka do placówki.

akta kontroli str. 185-194

W Placówce prowadzi się ewidencję dzieci, w której w dniu kontroli figurowało 14 dzieci. Stwierdzono, że ewidencja nie zawierała wszystkich informacji, o których mowa w § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720). W przypadku dziecka przyjętego do placówki 15 września 2016 r. nie zawarto w ewidencji adresu ostatniego miejsca zamieszkania dziecka, o którym mowa w § 17 ust. 5 pkt 3 ww. rozporządzenia (w ewidencji wpisywany jest adres zameldowania dziecka).

akta kontroli str. 85-92

Ustalono, że na dzień kontroli w Placówce umieszczonych było 14 dzieci w wieku od 4 miesiąca życia do 19 lat. Wszystkie dzieci przebywają w Placówce, zgodnie z art. 232 ust. 1 oraz z art. 95 ust. 2. W okresie objętym kontrolą do Placówki przyjęto jedno dziecko w trybie interwencyjnym. Jedno dziecko powróciło do domu rodzinnego.

W dniu kontroli w Placówce obecnych było 10 dzieci, 4 dzieci przebywało w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych w Warszawie i Malborku.

akta kontroli str. 17-20

W wyniku sprawdzenia dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje 9 osób pracujących z dziećmi zatrudnionych w POW „Jedynka” ustalono, że osoby te, na dzień kontroli, posiadały kwalifikacje określone w art. 98 ust. 1 ww. ustawy. W teczkach akt osobowych osób pracujących z dziećmi brak było dokumentów potwierdzających spełnianie warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3. W trakcie trwania kontroli oświadczenia dotyczące spełniania ww. warunków złożyło 5 osób pracujących z dziećmi.

Ze złożonego w dniu kontroli (30.09.2016 r.) oświadczenia wynika, że dyrektor i jego zastępca spełniają warunki określone w art. 97 ust 3 ww. ustawy.

Akta kontroli str. 22-24, 184

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych przeanalizowano grafik pracy osób pracujących z dziećmi podczas wakacji (lipiec-sierpień 2016) i w dniach 29-30.09.2016 r.

Na podstawie „Zeszytu dyżurów nocnych” ustalono, że podczas wakacji w lipcu i sierpniu 2016 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku przebywały dzieci z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom pod Modrzewiem” w Białymstoku. Stwierdzono, że w dniach 3-8 lipca 2016 r. w POW „Jedynka” przebywało 3 dzieci skierowanych do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom pod Modrzewiem” w Białymstoku. Podobna sytuacja miała miejsce w dniach 3-9 sierpnia 2016 r., kiedy to w POW „Jedynka” przebywało 7 dzieci skierowanych do POW „Dom pod Modrzewiem” w Białymstoku.

Akta kontroli str. 71-84, 184

Na podstawie rozkładu pracy z lipca, sierpnia i września 2016 r. (29-30.09.2016 r.) ustalono, że opieka sprawowana nad dziećmi przebywającymi w placówce, w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych oraz w godzinach nocnych, odpowiada potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć, zgodnie z § 10 ust. 1-2, § 11 ust. 2.

Na podstawie § 12 ww. rozporządzenia opieka w godzinach nocnych sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad dziećmi (§ 12 ust. 1). Osoby pracujące z dzieckiem, sprawujące opiekę w godzinach nocnych, co najmniej trzykrotnie w ciągu nocy przeprowadzają obchód (zgodnie z § 12 ust. 2), co ustalono na podstawie „Zeszytu dyżurów nocnych”.

Akta kontroli str. 65-70

W okresie objętym kontrolą Dyrektor, w celu zapewnienia opieki i wychowania nad dziećmi oraz wykonywania czynności związanych z realizacją zadań placówki, korzystał z pomocy 12 wolontariuszy, z którymi zawarł porozumienia o współpracy. W aktach osobowych wolontariuszy znajdowały się oświadczenia dotyczące m. in. niekaralności, które nie potwierdzały spełniania warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach 11 wolontariuszy znajdowały się zaświadczenia lekarskie, jednak w 7 przypadkach nie zawierały one informacji o braku przeciwwskazań do pracy wolontariusza, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy. W jednym przypadku brak było stosownego zaświadczenia lekarskiego.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka” w Białymstoku funkcjonuje w budynku, który spełnia warunki określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli ustalono, że POW realizuje zadania, określone w art. 93 ust. 4 ww. ustawy i § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia. Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, edukacyjne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne.

Akta kontroli str. 21-46

Placówka zapewnia dzieciom wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku stosownie do ich wieku i indywidualnych potrzeb. Zaspokojenie tych potrzeb potwierdzono w trakcie przeprowadzania oględzin Placówki, co stwierdzono w pokojach mieszkalnych, a także na podstawie zapisów w kartach odzieżowych dzieci

Placówka dostosowuje wyżywienie do potrzeb rozwojowych dzieci, ich stanu zdrowia oraz zapewnia warunki do spożywania posiłków. Dzieciom zapewnia się pięć posiłków dziennie (śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja) przez wszystkie dni tygodnia. W razie potrzeby jadłospis dostosowany jest do indywidualnej potrzeby dziecka. Jedno dziecko jest na diecie niskokalorycznej, jedno jest karmione mlekiem modyfikowanym dla niemowląt, a jego dieta jest urozmaicona zgodnie ze schematem żywienia.

Placówka zapewnia dzieciom dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów.

Akta kontroli str. 34, 36, 44

Z wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że wszystkie dzieci umieszczone w Placówce objęte są opieką lekarza rodzinnego. W zależności od potrzeb dzieci korzystają z poradni specjalistycznych na terenie Białegostoku, np. poradni zaburzeń metabolicznych, diabetologicznej, logopedycznej, ortodontycznej, kardiologicznej, chirurgicznej, ginekologicznej, dermatologicznej, stomatologicznej. Dzieci zaopatrywane są w leki zgodnie ze wskazaniami lekarzy, niezbędne środki opatrunkowe, środki pomocnicze (okulary w przypadku jednego dziecka).

Akta kontroli str. 34, 36

Potrzeby edukacyjne, społeczne i rozwojowe dzieci zaspokajane są m. in. poprzez dostęp do kształcenia dostosowanego do wieku i możliwości rozwojowych (4 dzieci uczęszcza do szkoły podstawowej, 3 – gimnazjum, 5 - do szkół ponadgimnazjalnych, 1 pobiera praktyczną naukę zawodu, 1 dziecko nie podjęło nauki w zasadniczej szkole zawodowej przy MOW - jest na ucieczce). Dzieci zaopatrywane są podręczniki i przybory szkolne zgodnie z potrzebami.

Z uwagi na pojawiające się trudności w sferze edukacyjnej dzieci badane są w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Wyrównanie deficytów odbywa się m. in. podczas różnego rodzaju zajęć dodatkowych, w tym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych poza placówką, głównie na terenie szkoły, do której dziecko uczęszcza (2 dzieci w szkołach podstawowych), na terenie placówki pedagog prowadzi indywidualne zajęcia wyrównawcze z dziećmi (od kwietnia do czerwca 2016 r. - 8 dzieci, od września 2016 r. - 3 dzieci). Placówka zapewnia dzieciom pomoc w odrabianiu prac domowych świadczoną przez pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego oraz wolontariuszy.

Akta kontroli str. 32, 34,

Na terenie Placówki psycholog przeprowadza zajęcia indywidualne z elementami terapeutycznymi, zgodnie z potrzebami dzieci, tj. emocjonalnymi, społecznymi i poznawczymi. W kontrolowanym okresie w zajęciach uczestniczyło 11 dzieci. Podczas zajęć prowadzonych przez psychologa liczba dzieci przebywających pod jego opieką nie przekraczała 6, zgodnie z § 10 ust. 3,

Dzieci korzystają również z pomocy terapeutycznej poza placówką, organizowanej przez: Ośrodek Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP” w Białymstoku (1 dziecko - uzależnienie od środków psychoaktywnych), Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny w Białymstoku „Klanza” (1 dziecko – trudności emocjonalne i konflikty interpersonalne), Ośrodek Psychiatrii Dzieci i Młodzieży „Eureka” (1 dziecko oczekuje na terapię). Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Droga” w Białymstoku realizuje program „Odzyskać Dziecko”, w ramach którego opieką terapeutyczną obejmuje 3 rodziny, z których 4 dzieci przebywa w Placówce.

Akta kontroli str. 34, 40

Zgodnie z § 3 ust. 8 załącznika Nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego POW „Jedynka” z dnia 05.08.2016 r., kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia ustala co miesiąc Dyrektor POW „Jedynka” w porozumieniu z wychowawcami.

Zasady przyznawania powyższej kwoty określono w *Regulaminie przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania* tzw. „kieszonkowego” stanowiącym załącznik Nr 5 do ww.

regulaminu. W placówce wysokość „kieszonkowego ustalono średnio na 25 zł miesięcznie dla każdego dziecka z możliwością różnicowania w granicach 10-80 zł. Zgodnie z ww. Regulaminem kieszonkowe może być podwyższone m.in. za: stosowanie zasad dotyczących zachowania, właściwy stosunek do obowiązków szkolnych, wywiązywanie się ze swoich obowiązków na terenie placówki. Kieszonkowe może być zmniejszone m. in. w przypadku stosowania przemocy fizycznej i psychicznej wobec innych dzieci, wagary, ucieczki, stosowanie używek i substancji odurzających. W Regulaminu uwzględniono również możliwość wypłaty jednorazowego kieszonkowego w wysokości nie wyższej niż 400 zł dzieciom usamodzielniającym się (§ 13), podwyższenia kieszonkowego z okazji Świąt Bożego Narodzenia (§ 14), przyznanie kieszonkowego specjalnego, w przypadku gdy nie ma możliwości uzyskania faktury na jednorazowe wydatki związane z zajęciami szkolnymi (np. wyjścia do kina, wycieczki).

Do kontroli przedłożono *Listy kieszonkowego* wypłaconego w okresie maj – wrzesień 2016 r., z których wynika, że wysokość kwoty do własnego dysponowania wynosiła od 10 do 80 zł. Wysokość kieszonkowego została ustalona przez Dyrektora Placówki.

Akta kontroli str. 32-34, 49-50, 184

Placówka zapewnia dzieciom udział w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Z protokołu ustnych wyjaśnień wynika, że dzieciom organizowane są m. in.: wyjścia na basen i lodowisko, do kina, ściankę wspinaczkową, do parku trampolin, parku linowego, centrum zabaw dla dzieci np. Fikoland, Bajkoland. Dzieci uczestniczą w zajęciach np. piłki nożnej (Klub Sportowy Włókniarz - 1 dziecko), korzystają z siłowni (na terenie placówki - 3 dzieci, poza placówką - 1 dziecko). Wspólnie z wychowawcami wzięły udział w wycieczkach rowerowych, zwiedzaniu Podlasia (do Augustowa - 7 dzieci, do Białowieży - 3 dzieci).

Akta kontroli str. 30

Z wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że potrzeby emocjonalne dzieci zaspokajane są poprzez dbanie o poczucie ich bezpieczeństwa (np. wspólne rozmowy, spacer). Placówka organizuje ważne uroczystości w życiu dziecka. W kontrolowanym okresie odbyło się przyjęcie sakramentu Chrztu Świętego przez jedno dziecko, zorganizowano przyjęcia urodzinowe. Dzieci wzięły udział w koloniach w Mrozach (20-26.06.2016 r. – 3 dzieci), wyjeździe integracyjnym nad jezioro Serwy (03-09.07.2016 r. – 6 dzieci), w obozie socjoterapeutycznym w Bukowinie Tatrzańskiej (18-29.07.2016 r. - 1 dziecko), koloniach w Krynkach (02-12.08.2016 r. – 1 dziecko). Ponadto 4 dzieci wraz z wychowawcą uczestniczyło w wyjeździe do Gdańska (03-10.08.2016 r.).

Akta kontroli str. 30, 44

Dzieci realizują potrzeby religijne poprzez uczestnictwo we mszy świętej, przystępowanie do sakramentów świętych zgodnie z wyznaniem.

W kontrolowanym okresie Placówka ponosiła opłaty związane z pobytem 7 dzieci w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych. Placówka pokrywała również koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu 3 dzieciom.

Akta kontroli str. 30

Placówka umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi. Kontakty mogą odbywać się na terenie Placówki jak i poza nią. W wyniku sprawdzenia dokumentacji dotyczącej urlopowania dzieci, stwierdzono, w dwóch przypadkach, że Placówka nie przestrzega zapisu § 11 *Procedur urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, stanowiących załącznik Nr 6 do. Regulaminu Organizacyjnego*, tj.: cyt. „Urlopowanie trwające przez okres dłuższy niż 7 dni pociąga za sobą obowiązek Dyrektora placówki do poinformowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku oraz Sądu, który wydał postanowienie o umieszczeniu wychowanka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, o urlopowaniu wychowanka do danej osoby, adresie pobytu podczas urlopowania, dacie rozpoczęcia i zakończenia urlopowania”. W dokumentacji brak było potwierdzenia poinformowania ww. instytucji o urlopowaniu dzieci poza teren placówki na okres dłuższy niż 7 dni. W dokumentacji dzieci brak jest informacji o wyrażaniu przez sąd zgody na urlopowanie ich poza teren placówki.

Ponadto załączniki do wewnętrznej Procedury Nr 4 dotyczącej urlopowania wskazują na urlopowania trwające poniżej lub powyżej 5 dni. Powyższe Procedury nie są ze sobą spójne.

Akta kontroli str. 48, 63-64, 182

Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że Placówka podejmuje działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Polegają one na nawiązaniu współpracy pracownika socjalnego, pedagoga, psychologa i wychowawców z rodzinami dzieci. Pracownik socjalny, pedagog udzielają pomocy rodzinom m.in. w pisaniu pism do Sądu, wspierają rodziny w kształtowaniu prawidłowych postaw i relacji rodzic – dziecko, motywują rodziców do podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji materialnej, mieszkaniowej i zawodowej, monitorują przebieg okresu urlopowania. Placówka współpracuje z asystentami rodziny. Obecnie asystent obejmuje pracę 2 rodziny dzieci umieszczonych w Placówce.

W wyniku podejmowanych działań z Placówki odeszło 1 dziecko do domu rodzinnego.

Akta kontroli str. 42

Z wyjaśnień Dyrektora oraz analizy dokumentacji (np. pedagoga – karta „*Kontakty z instytucjami*”) wynika, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka” w Białymstoku współpracuje, w zakresie wykonywanych zadań m. in. z sądem, kuratorami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku, rodziną dzieci, asystentem rodziny, Komendą Miejską Policji w Białymstoku szkołami, żłobkami, do których uczęszczają dzieci.

Pracownicy placówki współdziałają również z:

- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w zakresie prowadzenia badań psychologiczno-pedagogicznych wychowanków, wydawania opinii i orzeczeń,
- Ośrodkiem Psychoterapii Dzieci i Młodzieży „Eureka” w Białymstoku, Ośrodkiem Terapii i Readaptacji „Etap” w Białymstoku oraz Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny „Klanza” w Białymstoku, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga” w Białymstoku w zakresie organizowania pomocy psychologicznej i terapeutycznej dzieciom.
- Fundacją Po Drugie, w zakresie organizacji obozów socjoterapeutycznych dzieciom.

Akta kontroli str. 205-276

W trakcie kontroli szczegółowemu sprawdzeniu podlegała dokumentacja dwojga dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku.

Stwierdzono, że dziecku przyjętemu do placówki typu socjalizacyjnego w dniu 17.11.2015 r. opracowano *diagnozę psychofizyczną* w grudniu 2015 r., sporządzoną przez pedagoga i psychologa. Dziecko posiada również aktualizację diagnozy psychofizycznej z czerwca 2016 r. Diagnozy zawierają wszystkie elementy, o których mowa w § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podczas kontroli ustalono, że dziecku opracowano *plan pomocy*, w którym wyznaczono cel pracy z dzieckiem uwzględniający przygotowanie dziecka do usamodzielnienia, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia, oraz cele krótkoterminowe i długoterminowe. W planie znajduje się informacja o objęciu rodziny dziecka pracą asystenta rodziny, jednak brak jest potwierdzenia opracowania ww. planu we współpracy z asystentem rodziny, co jest niezgodne z art. 100 ust. 1 ww. ustawy oraz § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia. W planie zawarto ocenę efektów pracy z dzieckiem (brak jest daty kiedy jej dokonano). Na dokumencie widnieje podpis dziecka.

Dziecku opracowano kolejny plan obowiązujący w okresie maj 2016 – grudzień 2016. Brak jest potwierdzenia opracowania ww. planu przez wychowawcę sporządzającego plan we współpracy z asystentem rodziny, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Dziecku prowadzi się *kartę pobytu dziecka*, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, uzupełnianą co miesiąc.

Pedagog prowadzi arkusze badań i obserwacji pedagogicznej, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia. Znajdują się w nich informacje dotyczące sytuacji prawnej dziecka, rodzinnej, szkolnej, rozwoju dziecka. W dokumencie zawarto zalecenia i wskazówki do pracy.

Psycholog prowadzi arkusze badań i obserwacji psychologicznej, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia. Psycholog prowadzi *kartę uczestnictwa dziecka w zajęciach specjalistycznych* oraz dokumentuje pracę indywidualną z dzieckiem.

Akta kontroli str. 131-182

Podczas kontroli przeanalizowano dokumentację dziecka przyjętego do Placówki interwencyjnie w dniu 15.09.2016 r.

W dokumentacji znajduje się m. in. podanie dziecka o przyjęcie do Placówki, informacja do sądu (z dnia 15.09.2016 r.) i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku (z dnia 16.09.2016 r.) o przyjęciu dziecka do Placówki, notatka z wywiadu przeprowadzonego w dniu 16.09.2016 r. z matką dziecka.

Dokumentacja dziecka jest w trakcie opracowywania: założono kartę pobytu dziecka, udokumentowano przeprowadzane rozmowy, obserwacje i ustalenia dotyczące początkowego pobytu dziecka w Placówce.

Akta kontroli str. 128-130

Zgodnie z art. 135 ww. ustawy w Placówce Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka ocenia sytuację umieszczonego w niej dziecka. Zespół spotykał się w szczególności w następującym składzie (zgodnie z art. 137 ustawy): dyrektor placówki, z-ca dyrektora, pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka. W posiedzeniach uczestniczyli rodzice, opiekunowie prawni dzieci.

W okresie objętym kontrolą Zespół dokonywał oceny sytuacji przebywających w placówce dzieci na posiedzeniach, które odbyły się (do dnia kontroli) 26.04.2016 r., 31.08.2016 r. (dotyczący m. in. oceny sytuacji dziecka poniżej 3 r. ż). Ponadto w Placówce odbyły się Zespoły m. in: 20.06.2016 r., 02.09.2016 r., 16.09.2016 r. dotyczące podsumowania wyników nauczania w roku szkolnym 2015/2016 oraz sprawozdania specjalistów i wychowawców z podejmowanych działań w roku szkolnym 2015/2016, urlopowań dzieci, organizacji pracy w roku szkolnym 2016/2017, przyjęcia do placówki nowego dziecka.

Ustalono, że Zespół dokonywał oceny sytuacji dziecka w celu m. in. ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną oraz modyfikowania plan pomocy dziecku, informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, zgodnie z art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zespół, zgodnie z art. 138 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej, niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej, niż co 3 miesiące.

Posiedzenia Zespołu były protokołowane i zawierały wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. Wnioski z posiedzenia Zespołu przekazywane były do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy. W okresie objętym kontrolą, po posiedzeniu Zespołu w dniu 24.06.2016 r. Placówka sporządziła 23 wnioski w stosunku do 23 dzieci, które przesała do właściwego sądu. Nie przesłano do sądu wniosków 3 osób, które osiągnęły pełnoletność. Po posiedzeniu zespołu w dniu 16.09.2016 r. w sprawie przyjęcia dziecka do placówki został wysłany jeden wniosek, dotyczący jednego dziecka.

Akta kontroli str. 23-28, 85-126

W okresie objętym kontrolą Dyrektor nie zgłaszał informacji o przebywających w Placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, ponieważ w Placówce nie przebywały dzieci, których rodzice pozbawieni zostali władzy rodzicielskiej.

Akta kontroli str. 36

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. W Regulaminie Organizacyjnym oraz załącznikach Nr 4 i 6 do Regulaminu, tj.: *Zasady przyjmowania, pobytu i powrotu do rodziny w POW „Jedynka”, Procedury urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej* zawarto zapisy niezgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Wewnętrzne procedury obowiązujące w Placówce dotyczące urlopowania nie są spójne z *Procedurami urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, stanowiącymi załącznik Nr 6 do ww. Regulaminu*.
3. Urlopowanie dzieci w dwóch przypadkach nastąpiło niezgodnie z przyjętymi „*Procedurami urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej*”, tj. nie informowano Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku oraz Sądu, o urlopowaniu dziecka poza teren placówki na okres dłuższy niż 7 dni.
4. Przebywanie w POW „Jedynka”, podczas wakacji, dzieci skierowanych do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom pod Modrzewiem” w Białymstoku.
5. W księdze ewidencji nie zawarto adresu ostatniego miejsca zamieszkania dziecka, o którym mowa w § 17 ust. 5 pkt 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi oraz wolontariuszy brak było dokumentów potwierdzających spełnianie warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3.
7. Zaświadczenia lekarskie 7 wolontariuszy nie zawierały informacji o braku przeciwwskazań do pracy wolontariusza, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy. W przypadku jednego wolontariusza brak było zaświadczenia lekarskiego.
8. Brak potwierdzenia opracowania planu pomocy dziecku przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie odpowiedzialny jest Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Jedynka” w Białymstoku. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi zaleca się:

1. Podjęcie działań w celu dostosowania Regulaminu Organizacyjnego i obowiązujących w Placówce procedur do przepisów prawa w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zachowanie spójności w ww. dokumentach.
2. Potwierdzanie w aktach osobowych osób pracujących z dziećmi spełniania warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1- 3 ww. ustawy.
3. Potwierdzanie w aktach wolontariuszy spełniania warunków określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1- 4 ww. ustawy.
4. Stosowanie *Procedur urlopowania wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej*, zatwierdzonych przez Prezydenta Miasta Białegostoku, tj. informowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku oraz Sądu, o urlopowaniu dziecka poza teren placówki na okres dłuższy niż 7 dni.
5. Prowadzenie ewidencji dzieci, zgodnie z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia.
6. Przebywanie w Placówce dzieci zgodnie z posiadanymi skierowaniami.
7. Opracowanie planu pomocy dziecku, zgodnie z art. 100 ust. 1 ww. ustawy i § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli informuję, że może Pan złożyć zastrzeżenia do

wystąpienia pokontrolnego na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej
/-/

Andrzej Kozłowski

Kontrolerzy:

1. Małgorzata Osipowicz – główny specjalista – -/-/
2. Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista - -/-/